

Co je přestupek?

Podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, je přestupek společensky škodlivý protiprávní čin, který není trestným činem, a zároveň jej za přestupek výslovně označuje některý ze zákonů (stanoví znaky přestupku). Přestupky se vyskytují prakticky ve všech oblastech veřejné správy. Přestupku se může dopustit jednatel i právnická osoba (např. firma, obec, škola, nebo dokonce i Česká republika).

Spáchal/a jsem přestupek

Co se bude dít?

Budete muset strpět úkony, které vůči Vám učiní policisté, strážníci obecní policie nebo úřady, jakmile se o přestupku dozví – vyzvou Vás k podání vysvětlení, jež nemůžete bezdůvodně odepřít, anebo rovnou zahájí řízení, kterého se budete účastnit jako **obviněný** či **obviněná**.

Mohu se bránit proti uložení pokuty nebo jiného trestu?

Ano. Jakýkoliv trest může úřad uložit jedině rozhodnutím. To má podobu **příkazu na místě** (dříve „bloková pokuta“), **příkazu**, který může být prvním úkonem v řízení, anebo **rozhodnutí** vydaného v průběhu řízení.

- Nesouhlasíte-li s vyřízením věci **příkazem na místě** (vydáním příkazového bloku), **nepodepisujte příkazový blok** – řízení bude pokračovat.
- Proti **příkazu** doručenému poštou či datovou zprávou můžete **do 8 dnů** od doručení podat **odpor**. Příkaz se odporem zruší a řízení bude pokračovat.

! **Pozor**, budete-li se bránit proti projednání věci příkazem na místě či proti příkazu, který Vám přišel poštou či datovou zprávou, a úřad Vás po dalším průběhu řízení uzná vinným, uloží Vám rozhodnutím také **povinnost uhradit** náhradu nákladů řízení **ve výši 1 000 Kč**.

- Proti rozhodnutí můžete **do 15 dnů** od jeho doručení podat **odvolání**.
- **Neuspějete-li s odvoláním, můžete podat podnět ombudsmanovi.**

Jaká mám práva v řízení, kterého se účastním jako obviněný či obviněná?

Můžete navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Máte právo žádat nařízení **ústního jednání** – úřad při něm bude provádět dokazování. Budete zde moci klást otázky jiným účastníkům, dále svědkům a znalcům. Při ústním jednání nemusíte vypovídat.

K dalším Vaším právům patří právo nahlížet do spisu, namítat podjatost, stěžovat si, odmítnout podepsat protokol či uplatnit vůči němu námitky a právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům.

Podrobnosti o svých právech naleznete v letáku [Správní řád](#) umístěném na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#). Další důležité informace můžete nalézt také v letáčích [Ombudsman](#), [Soudní ochrana proti správním orgánům](#) a [Hluk](#).

Spáchal/a jsem přešupek

Úřad se dozví o přešupeku.

i Poté, kdy se úřad dozví o přešupeku (ať už kontrolou, oznámením, nebo jinak), Vás může předvolat k **podání vysvětlení**.

Úřad mě kontroloval

Úřad kontrolou nabude podezření, že došlo ke spáchání přešupeku.

Úřad vyhotoví **protokol o kontrole**. Do 15 dnů můžete proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu **uplatnit námitky**. Úřad je musí vypořádat.

Úřad věc **odloží**, čímž ukončí projednávání přešupeku bez rozhodnutí o vině a trestu.

Úřad zahájí řízení o přešupeku.

Příkaz Vám přijde poštou či datovou zprávou.

Úřad projednává věc **příkazem na místě** (vydá příkazový blok).

Do 8 dnů od doručení můžete podat odpor.

Nesouhlasíte-li, **nepodepisujte příkazový blok**.

V průběhu řízení může úřad nařídít **ústní jednání**, na které Vás předvolá. Bude při něm provádět důkazy a sepíše protokol, do nějž budete moci uvést své námitky proti protokolu. Před vydáním rozhodnutí Vám úřad musí dát možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Neprokáže-li úřad přešupek, vydá **usnesení o zastavení řízení** bez uložení pokuty.

O vině a trestu za přešupek rozhodne úřad **rozhodnutím**.

Do 15 dnů od doručení rozhodnutí můžete **podat odvolání**.

Úřad **plně vyhoví odvolání**, anebo **předá věc nadřízenému úřadu** k rozhodnutí o odvolání, kterým se řízení pravomocně skončí.

Proti rozhodnutí nadřízeného úřadu můžete podat **žalobu k soudu**, a to **do dvou měsíců** od doručení tohoto rozhodnutí.

Nesouhlasíte-li s vyřízením odvolání, můžete podat **podnět ombudsmanovi**.

Jsem oběť přestupku

Co mohu dělat?

Oznamte přestupek obecnímu úřadu nebo příslušnému dozorovému orgánu (např. České obchodní inspekci, oblastnímu inspektorátu práce). Zároveň s oznámením **požádejte** úřad, ať Vám do 30 dnů **sdělí, jak s oznámením naloží**. Úřad Vás vyzve k podání vysvětlení, které nemůžete bezdůvodně odepřít, a/nebo zahájí řízení o přestupku.

Přestupek jsem oznámil/a, úřad ale ne zahájil řízení.

Úřad Vaše oznámení odložil, anebo do 30 dnů neučinil žádný úkon. **Nesouhlasíte-li** s takovým postupem, požádejte nadřízený úřad o **uplatnění opatření proti nečinnosti**. K podání žádosti můžete využít [formulář](#) umístěný na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Neuspějete-li se svou žádostí, můžete podat podnět ombudsmanovi.

Může úřad uložit obviněnému/mu, aby mi nahradil/a škodu způsobenou přestupkem?

Ano. **Pokud Vám přestupkem vznikla škoda** anebo se obviněný/á **na Váš úkor bezdůvodně obohatil/a**, sdělte úřadu, že požadujete náhradu škody nebo vrácení bezdůvodného obohacení. Takto můžete své právo uplatnit **nejpozději** při prvním ústním jednání nebo ve lhůtě stanovené úřadem.

Zjistí-li úřad spolehlivě výši škody způsobené přestupkem a neuhradí-li ji obviněný/á dobrovolně, uloží obviněnému/mu povinnost škodu nahradit. Jestliže výši škody spolehlivě nezjistí anebo by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům, odkáže Vás úřad na soud nebo jiný orgán veřejné moci.

Uplatnil/a jsem včas svůj nárok na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení.

Jaká práva mi budou náležet?

Poškozený či poškozená se účastní řízení v části týkající se uplatněného nároku na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení. Máte stejná práva jako účastník řízení – obviněný (viz výše). Můžete žádat i nařízení ústního jednání. Odvolat se ale můžete pouze proti výroku o svém nároku.

Jaká mám práva, nejsem-li účastníkem či účastnicí řízení?

Jestliže jste oznámil/a přestupek, ale nepřihlásil/a jste se jako poškozený či poškozená, neúčastníte se řízení a nebudete vědět, jak úřad dále postupuje. Úřad Vám umožní nahlédnout do spisu, prokážete-li právní zájem nebo jiný vážný důvod k nahlížení.

Více práv má v řízení o přestupku tzv. osoba přímo postižená spácháním přestupku. Podrobnější informace o postavení této osoby v řízení a jejích právech naleznete v letáku [Sousedské spory](#).

Jak mám postupovat, když úřad zastavil řízení anebo vydal rozhodnutí, proti kterému se nemohu odvolat?

Podějte úřadu **podnět k provedení přezkumného řízení** (přezkumu). Jedná se o mimořádný opravný prostředek. Na zahájení přezkumu nemáte nárok. Neshledá-li úřad nebo jeho nadřízený orgán důvody k zahájení přezkumu, sdělí Vám to s uvedením důvodů do 30 dnů.

Neuspějete-li s podnětem k přezkumu, můžete podat podnět ombudsmanovi.

Jsem oběť přestupku

